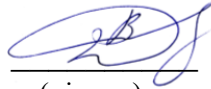

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора КЗ «КОШПО
імені Василя Сухомлинського»
від 01.07.2026 року № 114

(підпис)

Дмитрук В.І.

(прізвище та ініціали)

СХВАЛЕНО

Вченою радою КЗ «КОШПО
імені Василя Сухомлинського»
протокол № 3 від 18.06.2026 року

ПРОГРАМА

**здійснення супервізії педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти**

**ГРУПОВА СУПЕРВІЗІЯ ЯК ШЛЯХ ДО
ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГА НУШ**

Розробник:

ФЕДІРКО Жанна Володимирівна, завідувач кафедри теорії і методики середньої освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», кандидат педагогічних наук

Напрямок підвищення кваліфікації: надання послуги супервізії

Термін дії програми: 2026-2030 роки.

Рецензенти:

Голодюк Лариса Степанівна, професор кафедри теорії і методики середньої освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», доктор педагогічних наук, доцент;

Курлова Оксана Михайлівна, директор Первозванівського ліцею Первозванівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

В умовах реалізації освітньої реформи «Нова українська школа», вибудовування системи безперервної освіти, збільшення навантаження на вчителів під час війни, інших суспільних та освітніх викликів глибокого значення набуває питання своєчасної допомоги та якісної підтримки для освітян. У законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» задекларовані поняття професійного розвитку педагогічних працівників (ст. 59 Закону України «Про освіту»), надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) (п. 2 ст. 54 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), закладені основи для створення умов щодо розбудови інституту супервізії в Україні.

Супервізія – це комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам на добровільних засадах, що сприяє вдосконаленню їх професійної діяльності та професійному розвитку. Супервізія здійснюється на засадах людиноцентризму, доступності, відповідальності, академічної доброчесності, академічної свободи, добровільності, об'єктивності, гуманізму, демократизму, сприяння навчанню протягом життя.

Програму розроблено з урахуванням основних положень Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988; Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами), відповідно до Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії)», затвердженого наказом МОН України від 14.06.2024 року № 855 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.08.2024 року за №1201/42546.

У межах експериментального проєкту, передбаченого постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439, педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти мають можливість скористатися послугами з професійного розвитку та супервізійної підтримки. Для участі в супервізії педагогічний працівник здійснює реєстрацію у відповідній державній інформаційно-комунікаційній системі та подає запит на отримання супервізійної послуги.

Запропонована програма визначає основні напрями, зміст та організаційні засади проведення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти в межах зазначеного експериментального проєкту.

Програма орієнтована на створення умов для професійного розвитку педагогів, удосконалення їхньої практичної діяльності та формування навичок ефективного подолання професійних викликів. Особлива увага приділяється

професійній рефлексії, розвитку необхідних компетентностей, удосконаленню педагогічних практик та дотриманню вимог професійних стандартів.

Цільова група: учителі та керівники й заступники керівників ЗЗСО, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2026/27 н.р. в пілотних (10) класах; забезпечують реалізацію Державного стандарту в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання). Розширення цільової групи відбувається відповідно до Постанови КМУ та наказів МОН України.

Обсяг (тривалість): групова супервізія – 18 годин (0,6 кредиту ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Програма передбачає організацію супервізійної роботи з використанням поєднання очної та онлайн-взаємодії. Такий формат дає змогу адаптувати організацію супервізійного процесу до потреб його учасників, незалежно від їхнього місця перебування, а також підтримувати регулярний професійний контакт упродовж усього періоду роботи.

Під час проведення супервізії застосовуються практико орієнтовані форми та методи взаємодії. Учасники матимуть можливість розглядати професійні ситуації, аналізувати конкретні випадки з педагогічної практики, обмінюватися досвідом, спільно знаходити шляхи вирішення професійних труднощів та здійснювати рефлексію власної діяльності.

Онлайн-складова програми передбачає використання доступних цифрових інструментів для організації комунікації, проведення зустрічей, поширення необхідних матеріалів та оперативного зворотного зв'язку. Очні зустрічі, своєю чергою, створюють додаткові можливості для безпосередньої взаємодії, професійного діалогу та командної роботи.

Практична спрямованість супервізії забезпечує безпосередній зв'язок між професійним розвитком педагога та його щоденною діяльністю. Робота в межах програми спрямована на вдосконалення професійних умінь, розвиток здатності до саморефлексії, конструктивної взаємодії з колегами та ефективного реагування на професійні виклики.

Супервізійна група формується у складі від 6 до 10 педагогічних працівників, що створює умови для повноцінної участі кожного учасника та продуктивної групової взаємодії.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна, дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: створення умов для професійного розвитку педагогічних працівників шляхом надання їм фахової підтримки, консультативної допомоги та практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення професійної діяльності відповідно до чинних професійних і освітніх стандартів.

Завдання супервізії:

- допомога у визначенні професійних можливостей, потреб і труднощів у педагогічних працівників, ресурсів мотивації їх професійного розвитку;
- здійснення аналізу професійної діяльності педагогічних працівників;
- професійне консультування (допомога) педагогічним працівникам за результатами аналізу їх професійної діяльності;
- професійна допомога в запобіганні (попередженні) та подоланні професійних труднощів;
- сприяння в дотриманні професійних і освітніх стандартів педагогічними працівниками.

Загальні компетентності педагогічних працівників за професійними стандартами:

Керівник ЗЗСО. ЗК.04 Когнітивна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться в директорів та заступників директорів:

- нормативно-правова компетентність (A1)
- компетентність стратегічного управління закладом освіти (A2)
- компетентність стратегічного управління персоналом (A3)
- компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (B1)
- лідерська компетентність (B1)
- емоційно-етична компетентність (B2)
- здатність до навчання впродовж життя (D2)

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться в учителів:

- предметно-методична компетентність (A2)
- психологічна компетентність (B1)
- емоційно-етична компетентність (B2)
- компетентність педагогічного партнерства (B3)
- оцінювально-аналітична компетентність (Г3)
- здатність до навчання впродовж життя (Д1)

Очікувані результати супервізії:

- поглиблене розуміння власної практики: усвідомлення педагогічними працівниками професійних можливостей, потреб і труднощів, а також віднайдення ресурсів мотивації для професійного розвитку;
- розширення досвіду використання професійних інструментів: ознайомлення педагогічних працівників з новими методиками, підходами та стратегіями для успішної професійної діяльності;

- розвиток критичного мислення та здатності до рефлексії: стимулювання педагогічних працівників до аналізу власних дій, ухвалення відповідальних рішень та пошуку нових шляхів розв’язання проблем;
- оптимізація роботи педагогічних працівників, підвищення її ефективності та досягнення кращих результатів;
- дотримання педагогічними працівниками професійних стандартів та інших нормативно-правових документів.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: верифікація результатів супервізії — установлення відповідності між запланованими і досягнутими результатами циклу супервізії, проведена рефлексія професійної діяльності.

Документ про здійснення супервізії: свідоцтво про проходження супервізії відповідно до встановленого зразка.

Вартість навчання: 1500 грн на одну особу.

2. РОЗПОДІЛ ГОДИН НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДОПОМОГИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ (ЗДІЙСНЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ) У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Форма супервізії: групова

Назва етапу	Групова (академ. годин)
Підготовчий етап	3
Основний етап	12
Заключний етап	3
Усього	18

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Підготовчий етап передбачає здійснення супервізантом самооцінювання професійної діяльності, визначення напрямів професійного розвитку чи педагогічних проблем; формування плану та графіка здійснення циклу супервізії; вибір форм та методів здійснення супервізії.

Основний етап передбачає реалізацію плану здійснення супервізії за узгодженим графіком, коригування плану здійснення циклу супервізії та графіка (за потреби).

Заключний етап передбачає анкетування супервізанта для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування заходів з надання професійної підтримки та допомоги (за потреби); складання супервізором документації за результатами циклу супервізії.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

2. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 вересня 2024 року № 1349 : наказ Міністерства освіти і науки України.

3. Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 11.02.2026).

5. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2021 № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh-standartu.keriv.22.09.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

6. Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidhotovky-pidvyshchennia-kvalifikatsii-nadavachiv-posluh-z-profesiinoi-pidtrymky-ta-dopomohy-pedahohichnym-pratsivnykam-zdiisnennia-supervizii-u-sferi-zah> (дата звернення: 11.02.2026).

7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 18.02.2026).

8. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 18.02.2026).

9. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proektu-shchodo-zakupivli-posluh-z-pidvyshchennia-y-t51125> (дата звернення: 11.02.2026).

Основна література

1. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук. Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Київ : УІРО. 2025. 31 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-prof-30.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

2. Супервізія не ревізія: методичний порадник / Ю. О. Борисенко, О. А. Венгловська, Г. В. Гладкова, І. М. Новик, О. О. Стягунова, О. Ф. Федоренко, Я. В. Шеховцова. Київ: УІРО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

3. Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти (за програмою підвищення кваліфікації тренерів-супервізорів у сфері загальної середньої освіти) : путівник для тренерів / укладачі О. Боярчук, І. Горбенко, Л. Микитюк, О. Федоренко. Київ, 2025, 84 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-15.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

4. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності : збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О. Федоренко ; за заг. ред. І. Новик. Київ : УІРО, 2024. URL : <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/uchytelskyj-apgrejd-samooczynyuvannya-profesijnoyi-diyalnosti.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).